

Sjøtvedtfunna eller Søtvedtfunna

Utdrag fra Solum Bygds Historie (Bjone)

To hengesmykker av gull - såkalt brakteater - fra Sjøtvetgraven. (gravhaug) Begge er preget med samme stempel : et mannshode over et firføttet dyr, en hest? Slike brakteater ble båret i en snor rundt halsen og oppfattet

som lykketegn - amuletter. På begge sider av hodet sees noen runetegn. Disse gir ingen mening, men har vel forsterket brakteatenes magiske kraft.

Skal vi forsøke å sammenfatte denne oversikten fra romertid og folkevandrings-tid i Solum, bør vi først slå fast at funnene er mange og tildels ganske rikholdige, slik at vi skulle ha et bra materiale. På en annen side er funnene noe ensidige og kan ikke så lett knyttes sammen med de vanlige hovedtyper av gårdsnavn. Likevel kan vi komme ganske langt i retning av å gi en oversikt over kulturhistorien.

Det første som springer i øynene, er at funnene fra romertid og folkevandrings-tid er langt flere enn fra keltertid. Fra jernalderens første periode kjennes jo bare 3 sikkert daterte funn, og selv om endel av de udaterbare flatmarksgravene sikkert hører hit, er det likevel adskillig flere som tilhører romertid og folkevandringstid. Dette kan bare bety at folkemengden er øket betraktelig. Slik som funnene fordeler seg, viser de også at bosetningen i romertid og folkevandringstid er mere spredt, det vil si at flere gårder er blitt bebygget. Flatmarksgravene bør helst sees som uttrykk for en mere samlet bosetning og drift, mens funn fra gravhauger fra de forskjellige garder viser at disse nå er ryddet og bygget enkeltvis. Av slike garder peker Bjørn-

tvvet, Sjøtvet, Findal, Holtan, Vindalen og Fjære seg ut ved siden av selve Solum gard. Bortsett fra Solum, Fjære og muligens Holtan og Findal, er ingen av de andre gårdsnavnene av en slik type at det faller naturlig å kombinere dem med så gammel bosetting.

Praktfull forgylt relieffspenne av sølv fra Sjøtvedtgraven. Smykket er på forsiden prydet med innlagte glassbiter og en ornamentikk av ranker og dyre- motiver. Slike smykker som ble støpt i form - fullt ferdige med all ornering, hører med blant de ypperste gullsmedarbeider fra vår forhistorie. Spennen fra Sjøtvedt som dateres til tiden omkring 500 e. Kr., er trolig laget i distriktet omkring Skien

Vakkert glassbeger fra Sjøtvetgravcn. Prydet det med furer under randen og store, innslepne ovaler nedover siden. Begenet ble ødelagt i gammel tid og klinket sammen igjen med sølvblikkplater. På bildet ser vi tydelig flere små sølv-nagler fra denne reparasjon. Trolig er Sjøtvet-begeret laget i romerrikets østre provinser og kommet til Norge via handelsveiene langs de russiske elver .

